

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Kontor: Kommunal sundhed
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Roskilde 28.02.08

Hørings svar over udkast til forslag til lov over ændring af forskellige tobakslove

Astma-Allergi Forbundet vil sige tak for, at vi er indbudt til at fremsende kommentarer til det foreliggende forslag til Lov om ændring af forskellige rygelove.

Astma-Allergi Forbundet hilser det foreliggende forslag meget velkommen. Forslaget om en ændring vedr. forbud af salg af tobak til personer under 18 år samt en neutral anbringelse af tobaksvarer i forbindelse med salg ser vi som et fornuftigt tiltag i forbindelse med at reducere antallet af personer der ryger i Danmark.

Derudover har Astma-Allergi Forbundet ikke yderligere kommentarer til det foreliggende høringsmateriale.

Med venlig hilsen
Christine Højer Eriksen
Astma-Allergi Forbundet

SUM KMSU J.nr.
2008-1435-320
29 FEB. 2008

Børnerådet

Ministeriet for sundhed og forebyggelse
Slotsholmsgade 10 – 12
1216 København K

Børnerådet d. 11.marts 2008
j.nr. 3.4-2006-1133
sgh

Vedr. forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Skolebørnsundersøgelsen 2006¹ dokumenterer, at hver tiende 15-årig er dagligryger, og at hver fjerde i denne aldersgruppe ryger enten dagligt eller sjældnere. Sundhedsstyrelsen² finder, at andelen af dagligrygere blandt de 13-15-årige er faldet i perioden 1999-2006 og bemærker, at danske børn og unge er blandt de mindst rygende i Europa.

Videre bemærker Sundhedsstyrelsen, at kendskabet blandt de unge til aldersgrænsen for salget af tobak er steget markant siden grænsen blev indført i 2004, således at 75% af de 11-15-årige nu kender til grænsen.

Skadevirkningerne ved rygning og ved tidlig rygestart er velbelyste, og Børnerådet tilslutter sig initiativer, der sigter mod yderligere at mindske forbruget af tobak blandt børn og unge, herunder tiltag, der kan udsætte rygestarten.

Rådet er ligesom ministeren for sundhed og forebyggelse af den opfattelse, at den foreslåede lovændring vil føre til færre rygere blandt børn og unge i Danmark.

På denne baggrund tilslutter rådet sig den del af lovforslaget, der vedrører forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og forbud for personer under 18 mod at indføre tobak fra andre EU-lande. Rådet tilslutter sig videre den præcisering af tobaksreklameloven, der foreslås.

Samtidig opfordrer Børnerådet sundhedsministeren til at overveje tilsvarende regler for alkohol, således at der også indføres forbud mod salg af alkohol til personer under 18 år.

Skadevirkningerne ved alkohol og tidlig alkoholdebut er velkendte, og et fælles forbud vil sende et klart signal til børn og unge om samfundets holdning til både tobak og alkohol.

Det vil endvidere være gavnligt for kendskabet til og forståelsen af reglerne omkring tobak og alkohol, at der ikke opereres med forskellige aldersgrænser.

¹ Forskningsgruppen for Børns og Unge Sundhed, Inst. for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet 2007, Health Behaviour in School-aged Children, se www.hbsc.dk

² Sundhedsstyrelsens "Undersøgelse af 11-15-åriges livsstil og sundhedsvaner 1997-2006" finder, at der i 2006 er 9% og 8% dagligrygere blandt hhv drenge og piger på 15 år.

SUM KMSU J.nr.
2008-1133-320
12 MRS. 2008

Sundhedsstyrelsen vurderer, at indførelsen i 2004 af forbuddet mod salg af alkohol til personer under 16 år væsentligt har reduceret 15-åriges og 14-åriges køb af alkohol. Alkoholindtaget er dog stort i denne aldersgruppe, og danske unge er fortsat blandt de mest drikkende i Europa. En 18 års grænse vil svare til de gældende regler i bl.a. Norge, Finland, Polen, Grækenland og England.³

Børnerådet har den opfattelse, at et forbud mod salg af alkohol til personer under 18 år yderligere vil fortsætte den positive udvikling, der efter alt at dømme har været forbundet med forbuddet mod salg til personer under 16.

Med venlig hilsen

Charlotte Guldborg
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

³ WHO's alkoholdatabase kan ses her: <http://data.euro.who.int/alcohol/?TabID=2421>

Ministeriet for Sundhed & Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sendt på mail på hnm@sum.dk

Att.: Fuldmægtig Hanne Makholm

Albertslund 10 marts 2008

Vedr. Forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Coop Danmark A/S har følgende bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

§ 2 Coop Danmark finder det positivt at aldersgrænsen for køb af tobak hæves og kan fuldt støtte at aldersgrænsen ændres til 18 år.

Vi skal imidlertid påpege, at vi ville finde det hensigtsmæssigt, hvis aldersgrænsen for salg af alkohol fulgte samme aldersgrænse, idet det er meget vanskeligt at formidle og i praksis at få butikspersonalet til at håndtere forskellige aldersgrænser for henholdsvis tobak og spiritus.

§ 3 Coop Danmark kan støtte de foreslåede præciseringer af placering af tobaksvarer.

Dog skal vi gøre opmærksom på en salgsmetoden der vinder stadig større indpas i vore butikker og som vi formoder ikke vil være i konflikt med de foreslåede regler for anbringelse.

Af hensyn til at reducere risikoen for tyveri og røveri, er tobaksvarer i nogle butikker at finde i en automat typisk opstillet i butikkens for-område. Her kan man trække tobaksvarer, ved at benytte et "kort" som typisk forefindes i tilknytning til kassen og betales ved kassen.

Coop Danmark går ud fra at en sådan salgsmetode ikke vil være i konflikt med de foreslåede nye regler.

Med venlig hilsen

Mogens Werge

Forbrugerpolitisk direktør
Coop Danmark A/S

STYREKMSU J.nr.
2008-1433-320
11 MRS. 2008

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att.: Hanne Nikoline Makhholm

Vanløse, mandag den 10. marts 2008

Danmarks Lungeforenings høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Danmarks Lungeforening har med tak modtaget ovenstående materiale til høring. Generelt skal Danmarks Lungeforening bemærke, at når det drejer sig om at forebygge sygdomme, viser al forskning, at rygning er den største enkeltstående sundhedsskadelige faktor, der truer folkesundheden.

Danmarks Lungeforening finder det derfor specielt positivt, at aldersgrænsen for salg af tobak forhøjes fra 16 til 18 år, således at unges adgang til tobak begrænses. Vi ser det som et ud af flere tiltag, der kan forhindre, at unge får rygedebut. Danmarks Lungeforening vil dog samtidig påpege, at sådanne tiltag sjældent kan stå alene. Forbudet bør bl.a. følges op af målrettede kampagner og information til unge, og mere specifikt den risikogrube af unge, som med størst sandsynlighed udvikler sig til at være rygere (børn af rygere).

Med hensyn til ændring af lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer er vi enige i, at EU-direktivet implementeres fuldt ud, således at tobakslabrikanterne skal angive de eksakte mængder af aromastoffer i deres cigaretter, bl.a. for ikke at blive mødt med en traktatbrudssag fra Kommissionens side.

Foreningen er enig i den foreslåede præcisering af undtagelsesbestemmelsen i tobaksreklameloven, således at loven bliver i overensstemmelse med den oprindelige mening med den pågældende undtagelsesbestemmelse, der indebærer, at det kommer til at fremgå direkte af loven, at undtagelsen kun gælder en neutral anbringelse af tobaksvarer, der er placeret i forbindelse med betalingskasser, barer eller lignende.

Med venlig hilsen
Danmarks Lungeforening

Charlotte Fuglsang
Direktor

Hanne Nicoline Makhholm

Fra: Lene Lundgreen

Sendt: 27. februar 2008 10:34

Til: Hanne Nicoline Makhholm

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

*Lene Lundgreen
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Tlf.: 72 26 95 22*

Fra: Pia Flindt [mailto:PTF@da.dk] **På vegne af** Dansk Arbejdsgiverforening

Sendt: 27. februar 2008 10:27

Til: Lene Lundgreen

Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 26. februar 2008 vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Nils Trampe, sekretariatschef

Fra: Lene Lundgreen [mailto:llu@sum.dk]

Sendt: 26. februar 2008 15:02

Til: Astma-Allergi Forbundet; BUPL; Børnerådet; Danmarks Lungeforening; Danmarks Lærerforening; Dansk Arbejdsgiverforening; Dansk Erhverv; Dansk Industri; Dansk Ungdoms Fællesråd; Danske skoleelever; Diabetesforeningen; Forbrugerombudsmanden; Forbrugerrådet; Foreningen Danske Regioner; Handel, Transport og Service; Hjertenyt; HK-Handel; HORESTA; Jacob Møller Jacobsen; Kommunernes Landsforening; Konkurrencestyrelsen - SD; Kræftens Bekæmpelse; LO; Lægeforeningen; Nærbutikkernes Landsforening; Philip Morris; Skole og Samfund; Sundhedskartellet; Tobaksindustrien

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

*Lene Lundgreen
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Tlf.: 72 26 95 22*

03-03-2008

SUM KMSU J.m
2008-1433-320,
12 MRS. 2008

Lene Lundgreen

Fra: Marilou Pehrson på vegne af Sundhedsministeriet

Sendt: 13. marts 2008 10:01

Til: Kontorpost Kommunal sundhed

Emne: VS: Foreløbigt hørings svar om aldersgrænser mv.

Fra: Lars Quistgaard Bay [mailto:lqb@danskerhverv.dk]

Sendt: 12. marts 2008 18:22

Til: Sundhedsministeriet; Hanne Nicoline Makholm

Cc: Mette Feifer; Anette Overby

Emne: Foreløbigt hørings svar om aldersgrænser mv.

Jeg skal indledningsvis beklage, at det først nu er muligt for mig at svare på denne høring og at det hermed kun er muligt at afgive et foreløbigt svar.

Dette svar dækker synspunkter, som ministeriet allerede er bekendt med.

Dansk Erhverv ser med alvor på de problemer unge menneskers tidlige alkoholdebut eller tobaksrygning kan medføre.

Erhvervslivet tager gerne det nødvendig sociale medansvar for at begrænse unges adgang til disse nydelsesmidler, men vi er samtidig nødt til tydeligt at signalere, at forbud mod salg til unge under visse aldersgrænser langt fra er den bedste måde at løse problemet på.

Der er først og fremmest tale om en holdningspåvirkning, som forældre og dernæst skolen har de bedste muligheder for at udøve. Forbud mod salg og markedsføring er ikke et effektivt middel. Det skyldes i første række, at ungdommen er en periode, hvor unge øver sig i at blive voksne, og derfor efterligner voksnes adfærd.

De virksomheder, der sælger tobak eller alkohol, kan kun vanskeliggøre men aldrig hindre de unges brug af disse nydelsesmidler.

Kun forældre og til dels skolen har mulighed for at overvåge, hvad de unge foretager sig og om nødvendigt at tage de nødvendige samtaler.

Vi har tidligere ved flere lejligheder peget på, at det for erhvervslivet er forbundet med praktiske problemer at medvirke til at håndhæve salgsforbud, så længe de unge ikke kan fremvise en billedlegitimation. Vi skal her minde om, at den eksisterende adgang for unge til at få en billedlegitimation ikke bliver benyttet, antagelig fordi gebyret på 150 kr. er større end de unge vil betale.

Dansk Erhverv stod sammen med den daværende Politimesterforening og en række andre erhvervsorganisationer bag en henvendelse til det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium om at lade de unge få adgang til gratis billedlegitimation. Det ønske afviste ministeriet på et møde i 2007.

Skal erhvervslivet medvirke til den væsentlige samfundsopgave, der er at medvirke til en reduktion af unges anvendelse af tobak og alkohol er det nødvendigt, at staten også stiller de nødvendige værktøjer til rådighed.

En billedlegitimation vil også kunne bruges i andre sammenhænge, f.eks. i forbindelse med salg af fyrværkeri eller ved adgangskontrol til diskoteker mv.

Det har ikke været muligt, at tage stilling til aldersgrænserne, men uanset hvorledes disse fastlægges, er en billedlegitimation helt afgørende.

Med venlig hilsen

Lars Quistgaard Bay

13-03-2008

SUM KMSU J.nr.

1008 - 433 - 320
14 MRS. 2008

Advokat, chefkonsulent

Dansk Erhverv
Børsen
1217 København K
www.danskerhverv.com

Telefon: +45 3374 6000
Mobil: +45 30317530
Direkte: +45 3374 6108
Fax: +45 3374 6080
Mailto:lqb@danskerhverv.dk

**DANSK
ERHVERV**

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhverv. Vi repræsenterer 20.000 virksomheder og 100 brancheorganisationer inden for handel, rådgivning, oplevelse, transport og service.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Att: Hanne Makholm

Den 11. marts 2008
Ref.: JDS/tuh
Sagsnr: 0803-0180

Høring over udkast til lov om ændring af forskellige tobakslove

Dansk Sygeplejeråd afgiver hermed høringssvar vedrørende ovenstående lovforslag.

Dansk Sygeplejeråd er tilhænger af, at tilgængeligheden af produkter, der har en negativ betydning for befolkningens sundhed ændres. Det gælder ikke mindst i forhold til tobak, idet rygning ubetinget er den enkeltstående risikofaktor, der har størst betydning for folkesundheden.

Det er Dansk Sygeplejeråds opfattelse, at de stramninger af tobakslovene, der lægges op til i det foreliggende lovforslag, vil være positive elementer i en samlet indsats for at reducere antallet af rygere.

Med venlig hilsen

Connie Kruckow
Formand

DANSK SYGEPLEJERÅD
The Danish Nurses'
Organization

Sankt Annæ Plads 30
Postboks 1084
DK-1008 København K

Ekspedition:
Mandag-torsdag 10.00-16.00
fredag 10.00-15.00

Tlf. +45 33 15 15 55
Fax +45 33 15 24 55

dsr@dsr.dk
www.dsr.dk

SUM KMSU J.nr.

2008-1400-220
14 MRS. 2008

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Att. Hanne Nicoline Makhholm

DANSKE
REGIONER

11-03-2008

Sag nr. 08/739

Dokumentnr. 16265/08

Trine Friis

Tel. 35 29 82 01

E-mail: TFR@regioner.dk

Høring om forslag til ændring af forskellige tobakslove

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har den 26-02-2008 fremsendt en høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

Danske Regioner skal i den forbindelse oplyse, at man finder det positivt, at regeringen iværksætter initiativer, der har til hensigt at reducere antallet af rygere – ikke mindst de unge rygere.

Danske Regioner har ingen yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Trine Friis

Bangtorpsvej 12
Postboks 7001
1100 København Ø

T 35 29 82 00

F 35 29 83 00

E regioner@regioner.dk

SUM KMSU J.nr.

2008-143 - 120
12 MRS. 2008

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Fræmsendt elektronisk sum@sum.dk

Hellerup, den 6. marts 2008

Ministeriets J.nr.: 2008-1433-320

De Samvirkende Købmænd, DSK, har modtaget ovennævnte i høring og kan tilslutte sig forslaget om, at aldersgrænsen for salg af tobaksvarer hæves fra 16 år til 18 år.

Salg af tobak til unge under 18 år udgør en forsvindende lille del af en moderne dagligvarebutiks omsætning, og på den baggrund vurderer DSK ikke, at forslaget vil få nævneværdige økonomiske konsekvenser for købmændene.

DSK vurderer, at der er "folkelig opbakning" til en forhøjelse af aldersgrænsen for tobak. Da loven i vid udstrækning forudsættes håndhævet af detailhandelen, er det bestemt ikke uvæsentligt med en bred accept i befolkningen. Faktisk er det bydende nødvendigt. Det synes som noget særligt at være tilfældet for salg af tobaksvarer.

DSK finder til gengæld ønsket om et tilsyneladende forbud mod displays på montre, diske mv. for ikke bare restriktivt, men også ufleksibelt. Af praktiske hensyn – f.eks. risikoen for tyveri – har hovedparten af supermarkederne deres cigaretter placeret i forbindelse med udgangskasserne, men et vist antal butikker har i stedet – eller som supplement – betjente kioskafdelinger. Her bør de to salgsformer i butikkerne kunne konkurrere på lige vilkår, hvorfor der bør være tilladelse til opsætning af displays på montre i de situationer, hvor det er den mulige og ønskede indretning. Ministeriet bør være opmærksom på, at risikoen for svind er meget stor, hvorfor det kun sjældent er den rigtige løsning for en butik med display/montre på disken – men muligheden for en sådan eksponering bør overlades til den enkelte detaillist.

DSK skal i øvrigt anbefale, at undtagelsen for øl i § 2 ophæves. Det forekommer urimeligt, at personer under 16 år lovligt kan grænsehandle og indføre øl, som man fra politisk hold ikke tillader dansk detailhandel at sælge til gruppen af personer under 16 år. Hvorfor må man indføre en vare, man ikke må købe i danske butikker?

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Underdirektør

SUM KMSU J.nr.
2008-1433-320
07 MRS. 2008

de samvirkende købmænd

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Fremsendt elektronisk sum@sum.dk

Hellerup, den 10. marts 2008

Supplerende hørings svar fra DSK - Ministeriets J.nr.: 2008-1433-320

DSK har allerede fremsendt hørings svar i ovennævnte sag den 6. marts, men vil gerne supplere med følgende bemærkninger.

Tidspunktet for ikrafttræden bedes fastsat så alle led – producenter, distributører, forhandlere og forbrugere – kan nå at indrette sig herpå. DSK foreslår, at fristen tidligst bliver 1. august 2008.

Endvidere er der brug for et nyt og aktuelt optryk af skiltemateriale fra Sundhedsstyrelsen til ophæng i butikker mv. Det nuværende skiltemateriale bærer som bekendt teksten "Det er forbudt at sælge tobaksvarer, øl, vin og spiritus til personer under 16 år."

For at sikre den bedst mulige effekt over for såvel butikker, som de unge og deres forældre (!) er det efter DSK's opfattelse nødvendigt med et opdateret informationsmateriale. Dette informationsmateriale bør naturligvis udformes, distribueres og synliggøres for kunderne før de nye regler træder i kraft.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Underdirektør

SUM KMSU J.nr.
2008-1433-320
11 MRS. 2008

de samvirkende købmænd

Forbyggelses- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Odense d. 6. marts 2008

Høringssvar vedrørende forslag til ændring af forskellige tobakslove

Diabetesforeningen takker for muligheden for at fremsætte vores synspunkter og ønsker at afgive følgende kommentarer:

Overordnede kommentarer

Rygning er sundhedsskadeligt, og særligt for personer med diabetes, da det har indvirkning på deres risiko for at udvikle invaliderende senkomplikationer – bl.a. hjerneblødning, blodprop i hjertet og nyresvigt.

Diabetesforeningen støtter derfor ethvert initiativ, som kan begrænse den skadelige virkning af rygning, herunder at begrænse adgangen hertil.

Der er en stigning i antallet af børn og unge med diabetes, for hvem det at ryge vil være til yderligere skade i forhold til "almindelige" rygere. Erfaringer viser, at det er meget svært at stoppe med at ryge, så det mest hensigtsmæssige er naturligvis at undlade at begynde med det.

Derfor bør man sætte ind over for netop børn og unge med forebyggende tiltag, så de ikke påbegynder rygning.

Specifikke kommentarer

Diabetesforeningen mener, at det er positivt, at man vil hæve grænsen for salg af tobak til 18 år. Det er et klart signal at sende, at man skal være myndig, før man træffer en så afgørende beslutning, som det er at begynde at ryge.

Diabetesforeningen er positiv overfor ændringen af tobaksreklameloven, så den kommer i overensstemmelse med den oprindelige intention med loven.

Venlig hilsen

Allan Flyvbjerg
formand for Diabetesforeningen
professor, overlæge, dr.med.

DIABETESFORENINGEN

Rytterkasernen 1 - 5000 Odense C - Tel: 6512 9006 - Fax: 6591 1908

SUM KMSU J.nr.
2008-1433-302
11 MRS. 2008

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Att. Hanne Nicoline Makholm
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

DSB's svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har ved brev af 26. februar 2008 anmodet om eventuelle bemærkninger til ministeriets udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

DSB har gennemgået det fremsendte materiale og skal for god ordens skyld blot bemærke, at den allerede eksisterende, og med udkast til lovforslaget skærpede, aldersgrænse for køb af tobak, er vanskeligt at håndtere for salgspersonalet. Ordningens håndtering medfører et øget ressourceforbrug i forhold til den enkelte kunde og kan medføre forsinkelser for øvrige kunder.

DSB har ingen yderligere bemærkninger til det fremsendte udkast til forslag.

Med venlig hilsen

Vibeke Richter

**Koncern-
sekretariatet**

12. marts 2008

DSB
Koncern-sekretariatet
Sølvgade 40
DK-1349 København K

Telefon 33 54 49 30
Lokal 44930
Mobil 24 68 49 30
www.dsb.dk

Afsender Vibeke Richter
Deres dato 26.02.2008
Journalnr. Ab 900

SUM KMSU J.nr. 2008-1433-320

14 MRS. 2008

11/3-2008

Til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove, Deres jr. 2008-1433-320

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har med brev af 26. februar 2008 bedt om at modtage Forbrugerombudsmandens bemærkninger til lovforslag om ændring af forskellige tobakslove.

Vi har følgende bemærkninger:

Ændring af tobaksreklamelovens § 3, stk. 2, nr. 2:

For så vidt angår den foreslåede ændring af tobaksreklamelovens § 3, stk. 2, nr. 2, ser vi forslaget som en nødvendig præcisering i forlængelse af den af Østre Landsret afsagte dom 11. oktober 2006, som der henvises til i bemærkningerne til lovforslaget.

Forslaget omfatter **anbringelsen** af tobaksvarer på udsalgssteder herunder barer og lignende. Det er således anført, at anbringelsen af tobaksvarer skal være neutral i forbindelse med betalingskasser, barer og lignende, og at tobaksvarer kun må placeres på hylder bag ved kassen, bag ved baren eller lignende og i bokse, der hænger over kassen, oven over baren eller lignende.

Forslaget omfatter efter vores opfattelse ikke selve **udformningen** af hylder og bokse. Da udformningen efter omstændighederne kan have en reklameeffekt, fx hvis hylderne eller boksene til tobaksvarerne får en størrelse og/eller udformning, som kan give en reklameeffekt, vil vi foreslå, at bestemmelsen suppleres med yderligere et punkt med en formulering i retning af følgende:

”3) og således, at hylderne og boksene ikke får en størrelse og/eller udformning, som giver en reklameeffekt.”

Dette punkt 3 er inspireret af de oprindelige lovbemærkningerne i L134 til § 3, stk. 2, nr. 2 og 3.

Forbrugerombudsmandens tilsyn

I lyset af erfaringerne med de sager, som Forbrugerombudsmanden har behandlet siden tobaksreklamelovens ikrafttræden 1. januar 2002, er der efter vores opfattelse behov for et bredere og mere fleksibelt tilsyn på området, svarende til det tilsyn, som Forbrugerombudsmanden udøver i medfør af markedsføringslovens regler med de heri angivne beføjelser for Forbrugerombudsmanden. Det vil give mulighed for en mere bredspektret indsats på området. En tilsvarende tilsynsmodel er valgt i forbindelse med lov om juridisk rådgivning jf. denne lovs § 3. Dette indebærer, at tilsynet bliver underlagt et forhandlingsprincip, og at Forbrugerombudsmanden får mulighed for at indbringe sager om forbud for Sø - og Handelsretten i den civile retsplejes former i sager af mere principiel karakter. Endvidere vil Forbrugerombudsmanden kunne nedlægge foreløbigt forbud og meddele administrativt påbud efter reglerne i markedsføringsloven. Der vil også være mulighed for, at Forbrugerombudsmanden kan udstede retningslinier, indhente tilsagn og afgive forhåndsbesked. Endelig vil Forbrugerombudsmanden kunne anmode om tiltalerejsning for overtrædelse af tobaksreklamelovens strafbelagte bestemmelser og udføre tiltalen ved byretterne.

Det nævnte forslag vil kunne gennemføres ved fx at supplere tobaksreklamelovens § 6 med et nyt punktum som følger:

” Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med lovens overholdelse. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.”

Hvis forslaget om et bredere tilsyn følges, skal vi henlede opmærksomheden på retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 2, der da bør konsekvensrettes og derfor bør drøftes med Justitsministeriet.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Birgitte Wested
Fuldmægtig, cand. jur.

Email: bw@fs.dk
Tlf.: 32 66 92 82
www.forbrugerombudsmanden.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Sendt pr. e-mail sum@sum.dk

Hotel - Restaurant
& Turisthøvevet

Ved Indfaldsvej 42
1700 Frederiksberg C

Tlf. +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 89

Dato: 11. marts 2008
Vor ref.: LNJ

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

HORESTA takker for modtagelsen af ovennævnte høring.

HORESTA har ingen bemærkninger til udkastet til forslaget til lov om ændring af loven.

www.sum.dk

Med venlig hilsen

Lone Njor Hulth
adm. direktør

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Kontoret for Kommunal Sundhed
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har med brev af 26. februar 2008 anmodet om KLs bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

KL tager forbehold for en senere politisk behandling.

KL er positivt indstillet overfor de foreslåede ændringer i de forskellige tobakslove, som skal understøtte en reduktion af antallet af rygere. Da tobak fortsat er den enkeltfaktor, der har størst negativ indflydelse på folkesundheden i Danmark, er der fortsat behov for en massiv indsats på området. Kommunerne har stor opmærksomhed på tobaksforebyggelse, og har iværksat mange indsatser, særligt siden Sundhedslovens ikrafttræden, men de kommunale forebyggelsesindsatsers succes er afhængige af opbakning fra statslig side i form bl.a. lovgivning. Derfor hilser KL de foreslåede ændringer velkommen.

Særligt forslaget om at hæve aldersgrænsen for salg af tobak er positivt, da netop regulering af tilgængelighed (og pris) er et af de mest effektive virkemidler i forhold til at begrænse fx rygning og alkoholforbrug. Set fra en forebyggelsesfaglig synsvinkel kan det derfor undre, at man har fastholdt aldersgrænsen for salg af alkohol ved 16 år – især set i lyset af danske unges meget store alkoholforbrug. Med fastholdelse af denne aldersgrænse adskiller Danmark sig således fortsat fra både de øvrige nordiske lande, og fra en række af de europæiske lande, som vi normalt sammenligner os med.

13. marts 2008
Den 27. februar 2008

Jnr 09.06.02 P16
Sagsid 000166618

Ref NIG
nig@kl.dk
Dir 3370 3507

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

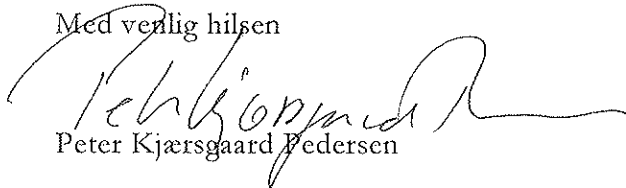
www.kl.dk

1/1

SUM KMSU J.nr.
2008-1483-520
14 MRS. 2008

Disse lande har enten minimum 18 år som aldersgrænse for køb af alle former for alkohol, eller en differentieret aldersgrænse for køb af alkohol, hvor man skal være 18 år for at købe spiritus. Hertil kommer, at det også vil være lettere at administrere én og samme aldersgrænse. KL opfordrer derfor til, at den foreslåede lovændring af aldersgrænsen for salg af tobak også kommer til at gælde for salg af alkohol.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Kjærsgaard Pedersen', written in a cursive style.

Peter Kjærsgaard Pedersen

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Høring over forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har ved brev af 26. februar 2008 anmodet Lægeforeningen om bemærkninger til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove med svarfrist tirsdag den 11. marts 2008.

Ifølge "Risikofaktorer og Folkesundhed i Danmark" udgivet af Statens Institut for Folkesundhed i 2006 er rygning ansvarlig for cirka 1/4 af alle dødsfald i Danmark. På den baggrund finder Lægeforeningen det generelt positivt, at tobakslovgivningen strammes op for at reducere antallet af rygere og dermed den rygerelaterede sygelighed og dødelighed.

I fremstillingen af tobaksvarer anvendes flere tusinde tilsætningsstoffer herunder aromastoffer, og det er positivt, at tobaksfabrikanterne efter den foreslåede lovændring skal deklarere alle tilsætningsstoffer.

Den foreslåede ændring af tobaksreklameloven er også et skridt i den rigtige retning.

Aldersgrænsen for køb af tobak foreslås sat op fra 16 år til 18 år, så reglerne kommer på linje med reglerne i Norge, Sverige og Finland. Det er ikke fordi salget af tobak til personer under 18 år er særlig stort, men som signal er det et godt forslag.

Så meget mere må man undre sig over, at der ikke sker tilsvarende stramninger på alkoholområdet. Efter lovændringen vil vi nu have en "Lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og af alkohol til personer under 16 år", som er affattet således:

§ 1 Tobaksvarer må ikke sælges til personer under 18 år.

§ 2 Alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover må ikke sælges til personer under 16 år fra butikker, hvor der foregår detailsalg.

Lægeforeningen finder det naturligt og ud fra en sundhedsmæssig betragtning lige så relevant, at man ved samme lejlighed kunne hæve aldersgræn-

Formanden

11. marts 2008

Jr. 2008-1579/

Domus Medica
Trondhjems-gade 9
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500

Tlf.: 3544 8218 (direkte)

E-post: dadl@dadl.dk

E-post: pk@dadl.dk (direkte)

Fax: 3544 8513

www.laeger.dk

SUM KMSU J.nr.
2008-1433-320
12 MRS. 2008

sen for køb af alkohol fra 16 til 18 år, hvilket lovforslaget imidlertid ikke lægger op til.

For det første har danske unge i henhold til talrige undersøgelser verdensrekord i alkoholforbrug. Unges alkoholforbrug i Danmark er stærkt bekymrende og har længe været et fokusområde.

For det andet dokumenterer mere end 100 studier, at en forhøjelse af aldersgrænsen for køb af alkohol reducerer en række alkoholrelaterede skader og reducerer alkoholforbruget.

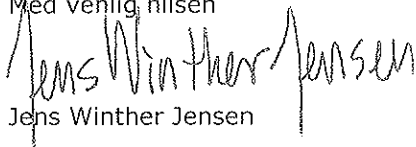
For det tredje ved vi, at en udskydelse af alkoholdebuten og udskydelse af et stort alkoholforbrug reducerer risikoen for alkoholproblemer senere i livet og reducerer risikoen for problemer med andre stoffer.

For det fjerde vil en forhøjelse af aldersgrænsen bringe aldersgrænsen i overensstemmelse med den grænse, der i forvejen eksisterer for servering af alkohol på udskænkingssteder som restauranter og værtshuse.

Det foreliggende forslag sender et dårligt signal til de unge: I må ikke ryge – men drik bare videre.

Lægeforeningen mener, at aldersgrænserne for tobak og alkohol bør følges ad i opadgående retning. Lægeforeningen ser således gerne, at Regeringen supplerer det tobakspolitiske tiltag med et sundhedsfagligt velbegrundet alkoholpolitisk tiltag.

Med venlig hilsen

Jens Winther Jensen

Til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att.: Fuldmægtig Hanne Makholm

Nærbutikkernes Landsforening (NBL) har modtaget forslag til ændring af 3 love om rygning. NBL er talerør for de mange nærbutikker, som landet over bl.a. er med til at sikre mulighed for køb af konsumvarer, også i de tyndt befolkede områder.

Det første forslag om ophævelse af § 15. stk. 2, i lov om fremstilling mv. af tobaksvarer, har vi ingen bemærkninger til.

Det har vi derimod til det andet forslag om ændring af aldersgrænsen samt det tredje forslag om ændring af placering af tobaksvarer.

Placering af tobaksvarer

Forslaget siger, at det alene er en "præcisering" af gældende ret. Det er vi ikke enige i. Der er tale om en kraftig udvidelse af loven, som vil være særdeles indgribende for NBL's mange medlemmer landet over. Helt enkelt griber den ind i vores mulighed for at indrette hver forretning mest hensigtsmæssigt, såvel for ejer som for personale. At forslaget også afskærer os fra at yde kunden den bedste service, hører også med til billedet.

I dag kan vi placere tobaksvarer i forretningen, hvor det er hensigtsmæssigt af hensyn til en rationel drift. Fremtidigt lægges der op til, at vi ikke længere må placere tobaksvarer foran, ved siden af eller på disken. Og der sættes samtidig begrænsning på, hvordan vi i øvrigt må opbevare/udstille tobaksvarer. Det gælder både omkring betalingskassen og bagved denne.

Ved kassen må vi kun have bokse, der hænger over kassen, men ikke hylder eller skabe placeret under kassen, eller hvad den enkelte butiksejer måtte finde mest praktisk. Og bagved kassen må vi alene bruge hylder til placering af tobaksvarer, men ikke andre muligheder som bokse, standere, skabe osv.

Forslaget tager slet ikke højde for, at tobaksvarer dækker over et meget bredt sortiment som cigaretter, cerutter, cigarillos, pibetobak, tobak til rulning, cigaretter samt røgfri tobak som snus og tobacco bits. Det er produkter, som sælges i et mylder af forskellig emballage, som har forskellig højde, bredde og dybde mv. For den praktiske verden giver det ikke nogen mening at kræve, at de kun må placeres i enten en hylde bag ved kassen eller en boks, der hænger over kassen.

Tobakskunder er ligesom andre kunder interesseret i at orientere sig om nye produkter. Med de foreslåede regler bliver det langt vanskeligere at orientere tobakskunderne om nye varer. Og det er vel og mærket kunder, som er over 18 år.

NÆR BUTIKKERNES LANDSFORENING

Strengvej 49 · 6760 Ribe · Telefon 75 42 45 77 · Telefax 75 42 02 38 · BG Bank Ribe reg.nr. 9692 konto 478-1147
E-mail: nbl@worldonline.dk · SE-nr. 18 35 00 33

SUM KIMBU
2007-1433-320
11 MRS. 2008

Begrænsningen betyder også, at kunderne får sværere ved at orientere sig om muligheden for at købe røgfri tobaksprodukter som snus og tobacco bits.

Og på sigt vil begrænsningerne også betyde en dårligere konkurrence mellem tobaksproducenterne. Det er hverken til vores eller kundernes fordel!

Forslaget skal allerede træde i kraft den 1.juni. Det mener vi er alt for hurtigt, når forslaget er så indgribende, som det er og bl.a. kræver fysiske ændringer i en række butikker. Vi må derfor anmode om, at loven tidligst træder i kraft den 1. oktober 2008.

Ændring af aldersgrænsen

I det udsendte forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove står der i lovforslaget. " vil ikke have administrative konsekvenser for erhvervslivet." Dette er NBL absolut ikke enige i.

Lovforslaget vil kræve administrative byrder for indehavere og personale, da det i praksis skal dokumenteres af unge hvilken alder de har.

Vi skal nu administrere en lov om tobak hvor aldersgrænsen foreslås forhøjet fra 16 til 18 år. Yderligere skal vi også administrere en lov om ved salg af alkohol hvor aldersgrænsen er 16. år.

Nærbutikkernes Landsforening må kræve de nødvendige værktøjer bliver stillet os til rådighed. Vi har før stillet til forslag, at staten automatisk udsender ID- kort med billede til alle unge mennesker over 16 år som også kan bruges i andre sammenhænge.. Bl. a. restauranter og diskoteker.

Vi er bekendt med, at kommunerne har mulighed for at udstede ID – kort, men dette benyttes ikke af unge mennesker bl. a. på grund af egenbetaling.

Nærbutikkernes overlevelse er meget afhængig af tobakssalget. Omkring 50% af vores omsætning er tobaksvarer, derfor kan vi frygte yderligere lukninger af de små nærbutikker og kiosker, hvis lovforslagene om placering af tobaksvarer og ændring af aldersgrænsen bliver vedtaget.

Hvis ovenstående lovforslag bliver vedtaget skal personalet i kiosker og nærbutikkerne ekspederer og samtidig agere som politi overfor de unge.

Med venlig hilsen
Nærbutikkernes Landsforening
Torben Pedersen
Landsformand

NÆR BUTIKKERNES LANDSFORENING

Strengvej 49 · 6760 Ribe · Telefon 75 42 45 77 · Telefax 75 42 02 38 · BG Bank Ribe reg.nr. 9692 konto 478-1147

E-mail: nbl@worldonline.dk · SE-nr. 18 35 00 33

PHILIP MORRIS ApS

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Kommunal Sundhed
j.nr.: 2008-1433-320

Frederiksberg d. 11. marts 2008

Philip Morris ApS¹ takker Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse for muligheden for at kommentere udkastet til Forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove.

Vi tillader os hermed på denne foranledning at fremsende nedenstående kommentarer til de foreslåede ændringer:

Ændring af lov nr. 375 af 6. juni 2002 om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer

Philip Morris ApS er af den stærke overbevisning, at offentlige myndigheder, forbrugerne og offentligheden bør have adgang til oplysninger om alle de ingredienser, der bruges i produktionen af tobaksprodukter til salg på det danske marked². Vi mener, at offentlige myndigheder bør modtage præcise mærke-opskrifter, forudsat en passende beskyttelse af forretningshemmeligheder.

Vi mener også, at forbrugerne og offentligheden bør have mulighed for at få tilsvarende oplysninger, men på en måde, der sikrer beskyttelsen af forretningshemmeligheder. Når det gælder almindelige cigaretter bør producenter have mulighed for at gruppere smagsstoffer, brugt i små mængder, så forretningshemmeligheder kan bevares. På det grundlag har vi afgivet detaljerede oplysninger om ingredienser, der bruges i vore produkter verden over – også i Danmark – på Philip Morris International Product Informations hjemmeside www.pmintl-technical-product-information.com.

Vi er også overbeviste om, at det er regeringens hensigt at fortsætte med at beskytte forretningshemmeligheder fra offentliggørelse i og med at lov nr. 375 i § 17 siger at *"Indenrigs- og sundhedsministeren sørger for, at de oplysninger, som fremkommer i medfør af § 15, herunder en liste over tilsætningsstoffer for hver vare med angivelse af indholdet af tjære, nikotin og kulilte, offentliggøres. Dette gælder dog ikke oplysninger om specifikke produktformler, der kan udgøre en produktionshemmelighed"*.

¹ Philip Morris (PM) ApS er et datterselskab under Philip Morris International. PM ApS sælger Marlboro, L&M og Skjold cigaretmærkerne og havde i fjor en markedsandel i Danmark på ca. 7%.

² Philip Morris har i adskillige år fremsendt lister med alle ingredienser, der bruges i vore produkt til salg på det danske marked, til Sundhedsstyrelsen. Disse oplysninger er fremsendt på en sådan måde, at alle ingredienser, der er tilført tobakken, er opført på en liste der angiver det højest muligt brugte niveau. Indholdet i hver mærke variant er indrapporert på en særskilt liste, hvor ingredienser brugt på et niveau under 0,1% af tobaksvægten er opført som en gruppe. Disse "grupperede" ingredienser, opført som "naturlige og kunstige aromastoffer" var imidlertid alle inkluderet i den førhen nævnte liste over alle ingredienser.

PHILIP MORRIS ApS

Derfor foreslår vi, at Danmark benytter denne lejlighed til at indføre de krav, der er opstillet i EU Kommissionens Practical Guide to the Reporting of Tobacco Product Ingredients af 31. maj 2007 om indrapportering af tobaksingredienser, i den nationale lovgivning.

Kommissionens retningslinier anviser, at oplysninger om ingredienser bliver afgivet i to formater: En rapport til myndighederne, der indeholder præcise mærke opskrifter og således forretnings-hemmeligheder, og en rapport beregnet til offentligheden, der også indeholder alle ingrediens-oplysninger, men som tillader smagsstoffer, brugt i mængder mindre end 0,1% for cigaretter og 0,5% for pibetobak, cigarer og røgfri tobaksprodukter, at blive rapporteret som én gruppe per mærke og type.

I introduktionen til guiden samt i dens anden rapport om gennemførelsen af tobaksprodukt-direktivet fra november 2007 fastslår Kommissionen, at skønt guiden ikke er bindende, så forventes medlemslandene, producenterne og importørerne at benytte sådanne formater snarest efter deres offentliggørelse.

Philip Morris International og dets datterselskaber, herunder Philip Morris ApS, støtter fuldt og helt EU rapporteringsformaterne og har brugt dem i 2007 ingrediensrapporterne i et antal EU-lande, herunder Danmark. Vi håber, at regeringen vil benytte denne lejlighed, som lovrevisionen giver, til at gøre EU's rapporteringskrav lovmæssige i Danmark.

Direktiv 2001/37 kræver også, at regeringen fremsender de oplysninger, den modtager fra producenterne, til EU Kommissionen. Vi anmoder regeringen om at støtte bestræbelserne på at etablere et ensartet, elektronisk arkiv-system for ingrediens-oplysninger, der vil sikre fortrolige oplysninger, når de bliver sendt til medlemslandene og igen fra medlemslandene til Kommissionen. Indtil et sådant system er på plads, bør regeringen fortsat tillade producenterne at afgive oplysningerne på en sådan måde, at forretningshemmelighederne beskyttes.

Ændring af lov nr. 213 af 31. marts 2004 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 16 år, som ændret ved lov nr. 512 af 6. juni 2007

PM ApS støtter fuldt og helt forslaget om at sætte minimumsalderen for salg af tobaksprodukter op fra 16 til 18 år. Rygning er årsag til lungecancer, hjertesygdomme, emfysem og andre alvorlige sygdomme hos rygere og bør derfor alene være et valg, voksne, som er fuldt informerede om de alvorlige sundhedsrisici, kan træffe.

I den forbindelse foreslår vi for at styrke overholdelsen af aldersgrænsen, at der indføres et licenssystem, så at detailhandlere kan idømmes bødestraf eller miste deres ret til at sælge tobaksprodukter, hvis de sælger til mindreårige. En enkel måde at indføre et sådant skridt ville være at indføje det i reglerne og retningslinierne for det eksisterende næringsbrev, som detailhandlere allerede i dag skal have. Et detailhandels licenssystem, der omfatter tobakssalg, kunne også være en effektiv måde til at undgå, at indsmuglede og/eller falske produkter kommer til salg. Et nyligt

PHILIP MORRIS ApS

nordisk eksempel på et sådant system kan findes i Finland, hvor regeringen har foreslået at indføre et detailhandels licenssystem for at sikre overholdelse af aldersgrænsen og forhindre salg af ulovlige cigaretter.

Endnu engang tak for denne mulighed for at kommentere udkastet til lovforslag. Vi står naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger, hvis det måtte ønskes.

Med venlig hilsen

Anne Juul Edwards
Director Corporate Affairs
Philip Morris ApS

Lene Lundgreen

Fra: Marilou Pehrson på vegne af Sundhedsministeriet
Sendt: 6. marts 2008 10:26
Til: Hanne Nicoline Makholm; Kontorpost Kommunal sundhed
Emne: VS: Høring vedr. LF om ændring af forskellige tobakslove

Fra: Jeanette Rose Hansen [mailto:jrh@skm.dk]
Sendt: 6. marts 2008 09:33
Til: Sundhedsministeriet
Emne: Høring vedr. LF om ændring af forskellige tobakslove

Att: Hanne Nicoline Makholm

Skatteministeriet har ingen bemærkninger til det udsendte høringsudkast vedr. LF om ændring af forskellige tobakslove.

Mvh.

Jeanette Rose Hansen
Skatteministeriets Departement
Afgiftsområdet
Tlf: 33 92 44 29

Officielle mails bedes sendt til områdets mailadresse pafgift@skm.dk

TOBAKSINDUSTRIEN

TOBACCO MANUFACTURERS ASSOCIATION OF DENMARK

Svanemøllevej 62
DK-2900 Hellerup

Telephone: + 45 39 62 68 99

Telefax: + 45 39 62 43 21

E-mail : ti@tobaksindustrien.dk

10. marts 2008
JH/bøc

Ministeriet for Sundhed & Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att.: Fuldmægtig Hanne Makholm

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forskellige tobakslove, j.nr. 2008-1433-320

Resumé

Tak for det fremsendte lovudkast, som indeholder tre forslag. Tobaksindustrien kan tilslutte sig en ophævelse af § 15 stk. 2 om indberetning af tilsætningsstoffer samt forslaget om en forhøjelse af aldersgrænsen for salg af tobak til 18 år. Det tredje forslag, som handler om ændring af reklameforbuddet, er ikke den præcisering af gældende regler, som det siges i bemærkningerne til forslaget (s.3, pkt. 1.3.). Der er derimod tale om en voldsom stramning af de gældende regler om udstilling af tobaksvarer, som vil være indgribende overfor landets godt 20.000 tobaksudsalgssteder. Samtidig vil forslaget forringe konkurrencen og stille forbrugerne ringere. Tobaksindustrien tager derfor kraftig afstand fra lovudkastets tredje element.

Tobaksindustriens nærmere bemærkninger følger nedenfor:

Ad § 1 Indrapportering af tilsætningsstoffer

Tobaksindustrien har ingen indvendinger imod den foreslåede ophævelse af § 15, stk. 2, i det der lægges til grund, at der med myndighederne samtidig findes en tilfredsstillende løsning på branchens legitime ønske om at beskytte forretningshemmeligheder af væsentlig økonomisk betydning.

Som også fremhævet i lovforslaget, anser virksomhederne den præcise sammensætning af deres produkter som en forretningshemmelighed. Gennem bl.a. valget mellem typer og mængde af aromastoffer opnår de enkelte produkter deres særlige karakteristika, som adskiller dem fra tilsvarende produkter, og dermed udgør grundlaget for forbrugerpræferencen.

EU har i efteråret 2007 udarbejdet et sæt retningslinier for indrapportering af tilsætningsstoffer. Det sker efter to lister – en mere summarisk, som er beregnet til almindelig offentliggørelse og en fuldstændig fortegnelse over alle anvendte stoffer, som alene er beregnet på de nationale tilsynsmyndigheders og EU's interne anvendelse.

2007-1433-320
11 MRS. 2008

I forbindelse med disse guidelines lægges det til grund, at de fuldstændige lister til myndighederne indeholder forretningshemmeligheder, og Kommissionen forudsætter, at myndighederne behandler dem i overensstemmelse hermed.

Tobaksindustrien har tilkendegivet en positiv holdning overfor ministeriet med hensyn til at ville indberette i overensstemmelse med EU-retningslinierne, også selv om de er mere vidtgående end gældende dansk lovgivning på området. Tobaksindustrien lægger her vægt på at bidrage til myndighedernes og EU's mulighed for at få et homogent datagrundlag til brug for forskning og undersøgelse mv.

Da der imidlertid er tale om oplysninger, som kan være af stor økonomisk betydning for den indberettende virksomhed, er det afgørende nu, som under en ændret lov, at modtagelsen, opbevaring og håndtering af de pågældende oplysninger hos myndighederne sker under sikkerhedsmæssige forhold, som hindrer, at oplysninger kan komme i hænderne på uvedkommende. I modsat fald er der en nærliggende risiko for, at den enkelte virksomhed kan påføres store økonomiske tab.

Tobaksindustrien forventer derfor, at myndighederne tilrettelægger deres sikkerhedsprocedurer mv. i overensstemmelse med et sådant risikobillede.

Tobaksindustrien har ligeledes en forventning om, at myndighederne i forbindelse med en tredjemand's anmodning om aktindsigt eller anden adgang til oplysningerne behandler en sådan anmodning med udgangspunkt i, at der kan være tale om forretningshemmeligheder af væsentlig økonomisk betydning.

Tobaksindustrien ser i øvrigt frem til en fortsat dialog med ministeriet om den praktiske tilrettelæggelse af en sikker overførsel og opbevaring af oplysningerne mv.

Ad § 2 Ændring af aldersgrænsen for køb fra 16 år til 18 år

Det er Tobaksindustriens grundholdning, at rygning er en nydelse for voksne. Tobaksindustrien er således selv talsmand for en aldersgrænse på 18 år, som derfor hilses velkommen.

Ad § 3 Udstilling af tobaksvarer

Sammenfatning af Tobaksindustriens bemærkninger til dette punkt

Lovforslaget lægger op til en ændring af loven om forbud mod tobaksreklame, nærmere bestemt reglerne for udstilling af tobaksvarer. I dag gælder det, at udstilling af tobaksvarer er tilladt, men at placeringen skal være hensigtsmæssig for en rationel omsætning, og at udstyret, der anvendes, ikke må have en reklameeffekt. Med lovforslaget vil der blive indført meget restriktive regler for, ikke blot *hvordan* men også *hvorhenne* på det enkelte salgssted tobaksvarer må placeres. Forslaget vil have store konsekvenser. Først og fremmest vil indehaverne af landets ca. 20.000 tobaksudsalgssteder blive frataget friheden til at indrette deres forretning og placere varerne efter, hvad der praktisk og kommercielt giver mening. Hertil kommer, at forbrugernes mulighed for at orientere sig om udvalget af tobaksvarer, herunder nye produkter, forringes. Og endelig forringes konkurrencen mellem såvel mærker som produktkategorier. Ændringerne er efter Tobaksindustriens opfattelse særdeles vidtgående, og der foreligger ingen reel begrundelse for, hvorfor et sådant vidtgående indgreb skulle være nødvendigt.

Tobaksindustrien tager derfor afstand fra denne del af lovforslaget (§3).

Såfremt det vurderes, at der er et behov for at sikre, at udstilling af tobaksvarer kun sker ved betalingsstedet, kan dette præciseres i loven. Tobaksindustrien har et konkret forslag til ordlyden af en sådan stramning.

Vore mere detaljerede kommentarer til indgrebet mod udstilling af tobaksvarer er følgende:

Den gældende lov

Ifølge den gældende lov om forbud mod tobaksreklame er al reklame for tobaksvarer forbudt (§ 3, stk.1). Der gælder dog (stk.2 nr. 2) en udtrykkelig undtagelse: "Udstilling af tobaksvarer på tobaksudsalgsstedet".

Det er altså i dag helt grundlæggende tilladt at udstille tobaksvarer.

Dog gælder det, jf. bemærkningerne til den gældende lov, at udstillingen skal være "hensigtsmæssig for en rationel omsætning", og at det udstyr, som anvendes til udstillingen (hylder, reoler, standere og lign.), ikke med sin størrelse eller udformning må give en reklameeffekt.

Den gældende ramme for udstilling af tobaksvarer fungerer efter Tobaksindustriens opfattelse efter hensigten.

Lovforslaget

Ifølge lovforslaget skal det fremover være tilladt med "En neutral anbringelse af tobaksvarer i forbindelse med betalingskasser, barer og lignende". Og placeringen må kun ske "på hylder bag ved kassen, bag ved baren eller lignende" og "i bokse, der hænger over kassen, oven over baren eller lignende".

Med andre ord skærpes adgangen til udstilling af tobaksvarer på flere måder:

- "udstilling" af tobaksvarer ændres, således at kun "neutral anbringelse" uden "specielt udstyr" såsom "særlige reoler, hylder, standere eller lignende" tillades
- "neutral anbringelse" tillades kun "i forbindelse med betalingskasser, barer og lignende", hvor udstilling af tobaksvarer efter de gældende regler principielt er tilladt på hele tobaksudsalgsstedet. En mulighed som dog efter Tobaksindustriens opfattelse ikke udnyttes; tobaksvarer udstilles i praksis altid i forbindelse med betalingsstedet.
- Ikke blot må tobaksvarerne ifølge lovforslaget kun anbringes ved betalingsstedet, forslaget bestemmer yderligere, at tobaksvarerne kun må anbringes på hylder bag ved eller i "bokse" over kassen/baren. Det er altså efter lovforslaget ikke tilladt at anbringe tobaksvarerne i andre opbevaringsmoduler end hylder og "bokse" (altså formentlig ikke skabe, skuffer, standere el. lignende), og det forbydes f.eks. at anbringe tobaksvarerne ved siden af eller under kassen. Og efter ordlyden kan der bag ved kassen kun anvendes hylder, ikke "bokse". Og over kassen kun "bokse", men ikke hylder.

Bestemmelsen og bemærkningerne indeholder i øvrigt flere uklarheder og uhensigtsmæssig sprogbrug for en lovtekst:

- begrebet "neutral anbringelse"
- begrebet "specielt udstyr"
- begrebet "særlige" reoler, hylder etc.
- brugen af ordene "og lignende"/"eller lignende"
- begrebet "boks"

Der savnes også en omtale af, om lovforslaget skal have betydning for specialbutikker, hvor tobaksreklame er tilladt (gældende lovs § 3, stk. 2, nr. 5)). Det ville savne logik, og Tobaksindustrien lægger til grund, at det ikke er tilfældet. Lovteknisk mangler der imidlertid en håndtering af dette spørgsmål i lovforslaget.

Ubegrundet, uklart og særdeles vidtgående forslag

Det er Tobaksindustriens opfattelse, at der ikke foreligger grund til at ændre den gældende lov for så vidt angår adgangen til at udstille tobaksvarer.

Det er vigtigt at holde for øje, at lov om forbud mod tobaksreklame regulerer reklame for tobaksvarer, hvilket Tobaksindustrien helt kan støtte. Med lovforslaget lægges der imidlertid op til en detaljeret og meget restriktiv regulering af, hvor og hvordan tobaksvarer opbevares og vises. Det er således misvisende – som det sker i bemærkningerne til lovforslaget – blot at tale om en "præcisering" af den gældende lovtekst.

Det er ikke klart, hvorfor et indgreb af den pågældende art skulle være nødvendigt. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at baggrunden for forslaget er en dom afsagt af Østre Landsret i oktober 2007 i en sag anlagt af Forbrugerombudsmanden mod House of Prince A/S. I dommen (og også i byrettens forudgående dom) blev House of Prince frifundet for at have overtrådt loven ved at bruge en lille gennemsigtig plexiglasbeholder, der indeholdt to cigaretter. Den pågældende beholder havde været anbragt på bardisken på caféer. Både byret og landsret fandt, at der blot var tale om en udstilling af tobaksvarer som tilladt i loven. Plexiglasbeholderen med den rent faktuelle oplysning "Kan købes i baren" havde med andre ord ikke nogen reklameeffekt. Forbrugerombudsmanden tabte således retssagen.

Helt overordnet finder Tobaksindustrien, at Østre Landsrets dom ikke kan give anledning til bekymring i forhold til anvendelsen af undtagelsesbestemmelsen om udstilling af tobaksvarer. At anvende denne ene retssag – hvis resultat forekommer både rigtigt og rimeligt – som baggrund for et meget voldsomt indgreb overfor landets skønsmæssigt godt 20.000 tobaksudsalgssteder forekommer ude af proportion og slet ikke velbegrundet. Der gælder allerede i dag et krav om, at udstillingen af tobaksvarer ikke må have reklameeffekt, og der ses ikke i lovforslaget at være nogen begrundelse for, hvorfor dette ikke er tilstrækkeligt til at sikre forbrugere mod reklame.

Det er i øvrigt ikke begrundet i lovforslaget, hvorfor tobaksvarer kun skal kunne placeres bag og over kasseapparatet/baren og ikke andre steder, f.eks. ved siden af betalingsstedet, på betjeningsdisken eller på baren. Det afgørende må naturligvis være, om udstillingen af tobaksvarerne har reklameeffekt – ikke om den sker til højre eller til venstre, oppe eller nede, bagved, foran eller på betalingsstedet.

Såfremt lovforslaget vedtages, vil det få vidtgående konsekvenser:

- først og fremmest fratages indehaverne af landets tobaksudsalgssteder (som nævnt skønsmæssigt omkring 20.000 købmænd, kiosker, supermarkeder, caféer, barer, restauranter, benzinstationer og andre lokationer, hvorfra der sælges tobaksvarer) en grundlæggende frihed til ud fra praktiske og kommercielle prioriteter at vælge den mest hensigtsmæssige placering i forretningen.
- forbrugernes mulighed for at orientere sig om udvalget af tobaksvarer på udsalgsstedet begrænses, hvis den handlende er afskåret fra at placere tobaksvarerne dér, hvor det ud fra en kommerciel betragtning er hensigtsmæssigt.
- Konkurrencen begrænses både mellem forskellige mærker indenfor den samme type tobaksprodukter, f.eks. to cigaretmærker, og mellem forskellige typer tobaksprodukter, som f.eks. cigaretter, pibetobak og røgfri tobak. Dette gælder også forholdet mellem større og mindre udbydere. Lovforslaget vil desuden hindre introduktionen af nye tobaksprodukter.
- Visse produkter kan slet ikke eller kun vanskeligt placeres på væggen bag kasseapparatet/baren eller over den. F.eks. er cigaretter, der sælges enkeltvis i rør eller cellofan, ikke synlige for forbrugeren, hvis de placeres sådanne steder. For piber gælder det samme. Og cigaretter opbevares på mange tobaksudsalgssteder i en såkaldt "humidor", der sikrer fugtighed til cigaretterne. Det forekommer både meget vanskeligt og ganske upraktisk at skulle placere en humidor på bagvæggen eller over betalingskassen. Den står naturligt på disken i supermar-

kedets kioskafdeling, på tankstationen osv. Røgfrie tobaksprodukter sælges i så små emballager, at de i høj grad vil forsvinde ud af forbrugernes synsvidde, hvis de ikke kan placeres på disken, som det ofte er tilfældet i dag. Med andre ord: tobaksprodukter har forskellig karakter og findes i så mange forskellige emballagetyper og –størrelser, at det ikke giver mening at regulere placeringen af dem alle over én kam.

Sammenfattende finder Tobaksindustrien, at der med lovforslaget bliver tale om et indgreb mod udstilling af tobaksvarer, som ikke kan begrundes i ønsket om at begrænse tobaksreklame. Det er helt grundlæggende for Tobaksindustrien, at tobak som et lovligt produkt kan udstilles på tobaksudsalgsstederne – med respekt naturligvis af det gældende krav om, at der ikke må bruges udstyr i forbindelse med udstillingen, der har en reklameeffekt.

Der er ikke noget behov for ud over det at regulere, hvor og hvordan udstillingen af tobaksvarer i øvrigt kan finde sted.

Såfremt der skulle være et behov for at slå fast, at udstilling af tobaksvarer kun må finde sted i forbindelse med betalingsstedet og ikke hvor som helst på tobaksudsalgsstedet, kan der indføres en bestemmelse om dette.

Ordlyden kunne være som følger: "Udstilling af tobaksvarer i tilknytning til det sted på tobaksudsalgsstedet, hvor betaling for de pågældende tobaksvarer finder sted".

En sådan bestemmelse skal ikke gælde specialforretninger, som heller ikke er omfattet af reklameforbuddet.

§ 4 ikrafttræden

Ikke mindst af hensyn til at sikre alle led i omsætningen mulighed for praktisk at indrette sig på reglerne, skal det anbefales at lovændringerne tidligst træder i kraft pr. 1. juli 2008 dvs. mindst en måned senere end foreslået.

Tobaksindustrien uddyber naturligvis gerne sine synspunkter og medvirker ligeledes gerne til en hensigtsmæssig udformning af reglerne.

Med venlig hilsen

TOBAKSINDUSTRIEN

Jens Hennild
Direktør